LAPSEN HYVÄÄ KOHTELUA KOSKEVA SUUNNITELMA

KARKKU KOTI

SASTAMALAN SIJAISHUOLTOPALVELUT

SISÄLLYSLUETTELO

Miten ja miksi hyvää kohtelua koskeva suunnitelma on laadittu?

Huoneentaulu

Sinulla on oikeus hyvään kohteluun

Mitä lapset ovat sanoneet hyvästä kohtelusta?

Arki Karkku Kodilla

Yhteisiä pelisääntöjä Karkku kodilla

Itsemääräämisoikeus- Mitä se on?

Millaista on hyvä hoito ja kasvatus ?

1.10.2026 lisäykset kasvatuksellisista keinoista

Rajoitustoimenpiteet

Rajoitustoimenpiteet eriteltynä

Turvallisuus rajoitustoimenpiteen aikana, miten rajoitustoimenpiteitä voidaan ehkäistä?

Muutoksenhakuoikeus

Palaute, muistutus ja sosiaaliasiavastaava + oma sosiaalityöntekijä

Lastensuojelulaissa määritellään, että jokaisella lastensuojelulaitoksella täytyy olla lasten hyvää kohtelua koskeva suunnitelma. Se on osa omavalvontasuunnitelmaa

Miksi ja miten lapsen hyvää kohtelua koskeva suunnitelma on laadittu?

Vahvistetaan lasten itsemääräämisoikeutta eli tuodaan teidän ääntänne kuuluviin

Vahvistetaan lasten ja aikuisten välistä yhteisymmärrystä

Luodaan avoimuutta ja rakennetaan luottamusta lasten ja aikuisten välille

Ehkäistään rajoitustoimenpiteiden käyttöä ja kerrotaan mitä rajoitustoimenpiteet ovat

Muistutetaan lasta oikeuksistaan

Suunnitelman tekoa varten on kuultu yksikön lapsia kahdenkeskisissä keskusteluissa ja nuorten palavereissa, heidän näkemyksensä hyvästä kohtelusta on selvitetty ja kirjattu tärkeänä osana suunnitelmaa

Tämä suunnitelma ei ole koskaan lopullisen valmis, sitä päivitetään teidän lasten kokemusten ja mielipiteiden pohjalta vähintään vuosittain ja aina tarvittaessa. Anna halutessasi palautetta suunnitelmasta.

Suunnitelma on nähtävillä Sastamalan sijaishuoltopalveluiden nettisivuilla, sekä Karkku kodin ilmoitustaululla

Nähtävillä Karkku kodilla on myös meidän lasten tekemä huoneentaulu aiheesta

Nuoret ovat tehneet yhdessä ohjaajien kanssa Instagram postauksen omaisen huoneentaulun Hyvästä kohtelusta lastensuojelussa.

Työ on nähtävillä Karkku-kodilla.

Sinulla on oikeus hyvään kohteluun

Ja me aikuiset haluamme toteuttaa sitä:

Kuuntelemalla sinua, keskustelemalla sinun kanssa ja huomioimalla sinut yksilöllisesti. Me halutaan ottaa huomioon sinun toiveitasi.

Viettämällä yhdessä aikaa sinun kanssasi.

Voidaan vaikka tehdä yhdessä jotain, mistä tykkäät

Ei oleteta vaan puhutaan sinun kanssa asioista avoimesti ja kerrotaan sinulle omista oikeuksistasi

Pitämällä yhteyttä läheisiisi, opettajiin ja muihin sinun asioissa mukana oleviin tärkeisiin tahoihin

Vastataamalla kysymyksiisi, jos ei tiedetä valmiiksi selvitetään asia yhdessä

Mitä lapset ovat sanoneet hyvästä kohtelusta?

Ollaan reiluja

Kuullaan aidosti

Ei vähätellä lasta / nuorta

Ei arvostella lapsen mielipiteitä

Kaikille samat säännöt

Lapsen ikätason mukainen kohtaaminen

Pidetään kiinni sovituista asioista

Koputetaan kun tullaan sisälle lapsen huoneeseen

Jokaisen henkilökohtaisten tarpeiden ja tunteiden huomiointi

ARKI KARKKU KODILLA

Karkku kodin toiminta pohjautuu kodinomaisiin arkipuuhiin. Arkiset askareet ja rutiinit luovat turvallisuutta.

Arjessa on tärkeää ylläpitää hyvää päivärytmiä, johon kuuluvat nukkuma-ajat, ruokailut, koulu ja harrastukset. Me aikuiset autamme hyvän päivärytmin ylläpidossa.

Tärkeiden läheissuhteiden ylläpito on tärkeä osa meidän arkeamme. Näihin ihmissuhteisiin kuuluvat, niin perhe, muut sukulaiset, kuin kaveritkin.

Meillä tehdään yhdessä, lapset saavat ikä- ja kehitystasonsa mukaan apua esimerkiksi viikoittaisessa oman huoneen siivoamisessa. Meillä aikuiset ottavat lapsia mielellään mukaan yhteiseen ruuanlaittoon, leipomiseen ja yhteisiin lautapeli- ja ulkoiluhetkiin.

Meillä on yhteisiä pelisääntöjä joiden mukaan toimitaan, samalla tavalla kuin perheilläkin. Me otamme kuitenkin huomioon myös sinun yksilölliset tarpeesi.

Meidän aikuiset on täällä sinua varten. Aikuista saa aina vetää hihasta, jos on jotain mikä mietityttää

YHTEISIÄ PELISÄÄNTÖJÄ KARKKU KODILLA

Sekä nuoret että aikuiset pitävät kiinni sovitusta.

Henkilökohtaiset keskustelut nuorten ja ohjaajien kesken käydään omassa huoneessa, ei yleisissä tiloissa.

Pidetään yhdessä huolta talon siisteydestä, laitetaan tarvitsemansa tavara paikoilleen, tai pyydetään siinä apua aikuiselta.

Nuori kertoo lähtiessään ohjaajalle mihin on menossa.

Jokaisella on fyysinen koskemattomuus.

Yleisissä tiloissa ei ole lupa kuvata. Eikä kenestäkään tehdä julkaisuja sosiaaliseen mediaan ilman lupaa.

Karkku kodilla annetaan iltarauha toisille, aikataulusta sovitaan vuorossa olevien ohjaajien kanssa, pääsääntöisesti omiin huoneisiin mennään viimeistään klo.21.00

Kunnioitetaan toisia joka tilanteessa.

ITSEMÄÄRÄÄMISOIKEUS- MITÄ SE ON?

Omassa huoneessa saa olla itsekseen, jos haluaa rauhaa

Itsemääräämis oikeutta kunnioitetaan Karkussa, saa itse vaikuttaa omiin menoihin ja arkeen

Lastensuojelussa tulee aina ensisijaisesti ottaa huomioon lapsen eli sinun etusi

Itsemääräämisoikeudella tarkoitetaan oikeuttasi tulla kuulluksi ikätason edellyttämällä tavalla sinua koskevissa asioissa ja päätöksenteossa

Meidän aikuisten tehtävä on kertoa sinulle omista mahdollisuuksistasi ja niiden vaikutuksista ja tarjota sinulle mahdollisuuksia tehdä omia valintoja

- Puhekuplissa Karkku kodin lasten ajatuksia itsemääräämisoikeudesta

Saa osallistua omiin palavereihin ja vaikuttaa itseä koskeviin päätöksiin

MILLAISTA ON HYVÄ HOITO JA KASVATUS ?

Karkku kodissa tavoitteena on luoda sinuun hyvä ja luottamuksellinen suhde, jossa voimme yhdessä miettiä tavoitteitasi ja tarpeitasi.

Aikuisten velvollisuus on huolehtia sinun myönteisestä kasvustasi ja kehityksestäsi eli siitä että voit hyvin.

Aikuiset tukee koulunkäyntiäsi ja sinulle mieluisten asioiden toteutumista

Hyvä kasvatus ei tarkoita kuitenkaan sitä, että kaikki olisi aina kivaa ja mukavaa. Meillä kaikilla on velvoitteita ja jokaisen pitää ottaa vastuuta arkisissa asioissa kuten nukkumaan menemisestä, koulunkäynnistä, kotiintuloajoista, heräämisestä ja kotitöiden tekemisestä. Näiden kasvatuksellisten rajojen tarkoituksena on auttaa ja tukea sinua toimimaan yhteisön jäsenenä, eivätkä ne ole rangaistuksia. Kasvatukselliset rajat on osa hoidon ja huolenpidon järjestämistä

1.10.2026 Voimaantulleet lastensuojelulain lisäykset kasvatuksellisista keinoista

- Jos lapsella on aineita tai esineitä, joita alle 18-vuotias ei saa pitää hallussaan, voivat ohjaajat ottaa ne pois sinulta. Näitä voivat olla esim. päihteet tai päihteiden valmistukseen tarkoitetut välineet. Myös esineet, joita voi käyttää itsensä tai muiden vahingoittamiseen tai ne haittaavat yksikkömme järjestystä merkittävästi voidaan ottaa pois.
- Myös rahat tai maksuvälineet voidaan ottaa toimistoon säilytykseen, jos niiden käyttö voi vaarantaa sinun turvallisuutesi jollain tavoin. Rahat ja maksuvälineet ovat kuitenkin sinun ja saat niitä käyttää ohjaajien kanssa valvotusti.
- Ohjaajat voivat ottaa toimistoon säilytykseen myös puhelimen, tietokoneen tai muut viestintävälineen, silloin jos ne vaarantavat sinun kasvuasi, kehitystäsi tai hyvinvointiasi. Tässä tapauksessa yhteydenpitosi läheisiisi varmistetaan ohjaajien kanssa lastenpuhelimen kautta.

- HUOM! Ilmoitamme esineen tai asian poisottamisesta aina myös sosiaalityöntekijälle.
- HUOM! Kaikista ylläolevista esineiden ja asioiden poisottamisista keskustemme yhdessä sinun kanssasi ja mietimme yhdessä kanssasi miksi kyseisen asian poisottaminen tilapäisesti on tärkeää. Saat sanoa oman mielipiteesi asiaan.
- HUOM! Aine tai esine palautetaan sinulle heti, kun tilanne on rauennut. Mikäli tarvittaisiin pitkä aikaista esineen tai asian poisottamista, siitä tehdään rajoituspäätös.

RAJOITUSTOIMENPITEET

Mitä ne oikein ovat?

Rajoitustoimenpiteet ovat tilanteita, joiden aikana rajoitetaan jotakin sinun perusoikeuttasi. Meidän talon yhteiset säännöt eivät siis ole rajoitustoimenpiteitä. Myöskään kasvatukselliset keinot, joista keskustelemme yhdessä sinun, huoltajasi ja sosiaalityöntekijäsi kanssa eivät ole rajoitustoimenpiteitä.

Ja milloin niitä käytetään?

Rajoitustoimenpiteet on aina viimesijainen vaihtoehto eli niitä käytetään vasta siinä vaiheessa, kun kaikki muut keinot on jo käytetty.

Rajoitustoimenpiteet eivät ole ikinä rangaistus. Yhteinen keskustelu aikuisen ja sinun välillä sekä ennen, että jälkeen rajoitustoimenpiteen on tärkeää. Mietitään yhdessä keinoja välttää rajoitustoimenpiteitä jatkossa. Me kerrotaan sinulle, mihin rajoitustoimeenpiteellä on pyritty vaikuttamaan

Rajoitustoimenpiteistä tehdään aina päätös ja se käydään läpi sinun, sinun huoltajien ja sossun kanssa. Joihinkin päätöksiin pystyy hakemaan myös muutosta.

Meillä voidaan käyttää erilaisia rajoitustoimenpiteitä MUTTA niiden tarkoituksena on aina turvata sinun hyvä ja turvallinen kasvusi ja kehityksesi

Jos rajoitustoimenpiteet kiinnostavat sinua enemmän, kysy rohkeasti niistä meiltä aikuisilta

RAJOITUSTOIMENPITEET ERITELTYINÄ

Yhteydenpidonrajoitus (LSL2007/417 62§):

Yhteydenpidonrajoitus on aina viimesijainen toimi. Yhteydenpitoa voidaan rajoittaa jos aikuiset arvioivat, että jokin yhteydenpito ei ole nuorelle hyväksi ja nuoren vointi huononee yhteydenpidon myötä. Tai jos se aiheuttaa vaaratilanteita nuorelle, tai rajoittaminen on pakollista muiden laitosten lasten, henkilökunnan tai vanhempien turvallisuuden vuoksi.

Aineiden ja esineiden poisottaminen lastensuojelulaitoksessa (LSL2007/417 65§):

Päihteet, teräaseet ja tulentekovälineet eivät kuulu asuinyksikköön. Ohjaajien kuuluu ottaa nämä esineet haltuunsa, jos nuorella sellaisia havaitaan. Tarvittaessa myös muut luvattomat esineet tai itsensä tai muiden vahingoittamiseen tarkoitetut esineet tulee ottaa haltuun.

Henkilötarkastus (LSL2007/417 66§) ja Henkilökatsastus (LSL2007/417 66a§):

Jos on epäilyä, että nuorella olisi hallussaan vaarallisia esineitä tai aineita, voidaan suorittaa henkilötarkastus. Eli tutkia mitä sinulla on mukanasi.

Ohjaajien yksikössä tulee varmistaa turvallinen ympäristö jokaiselle. Jos on epäilyä, että nuori olisi käyttänyt jotakin päihdyttävää ainetta, voidaan tehdä henkilökatsastus alkometriin puhaltamalla tai pikahuumeseulalla virtsasta.

Henkilöntarkastus ja –katsastus suoritetaan aina mahdollisimman hienovaraisesti ja nuoren yksityisyyden suojaa kunnioittaen.

Omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen ja lähetysten luovuttamatta jättäminen (LSL2007/417 67 §)

Jos on perusteltua syytä epäillä, että nuorella on hallussa vaarallisia tai kiellettyjä esineitä, tai aineita. Voidaan huone tai muu omaisuus tarkastaa.

Jos on perusteltua syytä epäillä, että lapselle osoitettu kirje tai siihen rinnastettava muu luottamuksellinen viesti taikka muu lähetys sisältää haitallisia aineita tai esineitä, saadaan lähetyksen sisältö tarkastaa kirjettä tai muuta luottamuksellista viestiä lukematta.

Kiinnipitäminen lastensuojelulaitoksessa (LSL2007/417 68§) ja Kiinnipitäminen lapsen luvatta lastensuojelulaitoksesta poistumisen estämiseksi(LSL2007/417 68a §):

Itseään tai toisia kohtaan ei saa käyttäytyä väkivaltaisesti. Väkivaltaa ei saa myöskään kohdistaa tavaroihin. Aikuisen tehtävä on varmistaa turvallisuus. Ensisijaisesti pyrimme aina rauhoittamaan tilanteen nuoren kanssa keskustellen.

Lasta voidaan estää laitoksesta luvaton poistuminen kiinnipidon keinoin, mikäli on syytä olettaa lapsen terveyden - ja turvallisuuden vaarantuvan hatkareissun vuoksi.

RAJOITUSTOIMENPITEET ERITELTYINÄ

Liikkumisvapauden rajoittaminen LSL2007/417 69§):

Aikuisten tehtävä on turvata nuoren kasvu ja kehitys. Jos nuori on vakavasti vaarantanut terveyttään ja kehitystään käyttämällä päihteitä, tekemällä muun kuin vähäisenä pidettävän rikoksen, muulla niihin verrattavalla käyttäytymisellä tai rajoitus on muuten välttämätön nuoren suojelemiseksi häntä itseään vakavasti vahingoittavalta käyttäytymiseltä, voidaan nuoren liikkumista rajoittaa asuinyksikön ulkopuolella ilman ohjaajaa tai huoltajaa. Nuoren voinnin salliessa rajoitteella olevalla nuorella on oikeus osallistua asuinyksikön yhteiseen toimintaan, käydä koulua sekä ulkoilla päivittäin ohjaajan tai huoltajan kanssa. Rajoitusta arvioidaan päivittäin nuoren kanssa keskustellen.

Luvatta lastensuojelulaitoksesta poissaolevan lapsen etsintä ja palauttaminen(LSL2007/417 a 69a§)

Jos lapsi on poistunut luvattomasti yksiköstä tai ei palaa sovitusti, laitoksen on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin lapsen etsimiseksi ja palauttamiseksi laitokseen sekä ilmoitettava lapsen luvattomasta poissaolosta lapsen sijaishuollosta vastuussa olevalle viranomaiselle.

Lapsen kiinniotto (LSL2007/417 69 b §) ja Kiinniotetun lapsen kuljettaminen (LSL2007/417 69c §) ja Poliisin virka-apu lastensuojelulaitoksesta ja perhekodista luvatta poissaolevan lapsen kiinniottamisessa ja kuljettamisessa (LSL2007/417 69e §)

Lapsen Hatkasta palauttamiseksi laitoksen hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluvalla henkilöllä ja sosiaalityöntekjllä on oikeus lapsen kiinniottamiseksi pitää lapsesta kiinni, jotta lapsi voidaan siirtää kuljetukseen käytettävään autoon tai muuhun kulkuvälineeseen. Myös henkilöntarkastus on mahdollista tehdä tarvittaessa ennen lapsen kuljetusta.

Mikäli lapsi ei palaa Hatkasta vapaaehtoisesti yksikköön. Sopivat sosiaalityöntekijä ja laitoksen henkilökunta yhdessä lapsen kuljettamisesta. Poliisin on mahdollista antaa virkaapua tarvittaessa lapsen kuljettamiseen ja kiinniottamiseen.

TURVALLISUUS RAJOITUSTOIMENPITEEN AIKANA

Me aikuiset huolehdimme siitä, ettei kukaan ole vaarassa rajoitustoimenpiteiden aikana.

Kun tulee rajoitus, me aikuiset saatetaan kehoittaa muita lapsia siirtymästä muihin tiloihin tai siirretään rajoitustoimenpiteitä tarvitseva lapsi muihin tiloihin

Aikuiset juttelevat ja käyvät tilanteen läpi paikalla olleiden lasten kanssa – ketään ei jätetä tilanteessa yksin

MITEN RAJOITUSTOIMENPITEITÄ VOIDAAN EHKÄISTÄ?

Jutellaan yhdessä rajoitusten syy-seuraussuhteista sekä pohditaan miten vastaavia tilanteita voitaisiin välttää. Me autamme sinuamiettimään, miten voisit toimia tilanteissa toisin

Me aikuiset yritetään ennakoida tilanteita ja toimia niin, ettei rajoitustoimenpiteitä vaadittaisi

Mietitään yhdessä, mitä keinoja olisi ettei me aikuiset esimerkiksi omalla toiminnallamme hermostuteta sinua enempää

❤️ Me halutaan kuulla, miten sä olet rajoitustoimenpiteen kokenut ja miettiä onko meillä mahdollisuutta toimia tilanteissa jotenkin toisin

Lasten ajatuksia aiheesta:

”On myös itsestä kiinni, milloin rajareita tarvitaan.”

”Rajoitustoimen-piteet on meidän omaksi turvaksi.”

MUUTOKSEN HAKU RAJOITUSTOIMENPITEISIIN?

MUUTOKSENHAKUOIKEUS

Osaan rajoitustoimenpidepäätöksistä voi hakea muutosta. Se tarkoittaa sitä, että rajoituspäätös voidaan kumota, jos sen perusteet eivät ole riittävät

Ohjaajat kertovat sinulle aina muutoksenhausta tiedoksiannon yhteydessä ja palaavat sinun kanssa tarvittaessa asiaan vielä myöhemmin uudelleen

Ohjeet muutoksen hakuun annetaan sinulle päätöksen yhteydessä. Meidän aikuisilta saat myös tarvittaessa apua sen tekemiseen

Muutosta voi hakee:

aineiden ja esineiden poisottaminen lastensuojelulaitoksessa (silloin kun ei palauteta)

yhteydenpidon rajoittamiseen

liikkumisvapauden rajoittamiseen

lähetyksen luovuttamatta jättämiseen

PALAUTTEEN ANTO JA MUISTUTUS MAHDOLLISUUS?

PALAUTE

Voit antaa palautetta yksikkömme toiminnasta kasvatusjohtajalle tai suoraan henkilöstölle. Voit antaa palautetta myös palautelaatikkoon. Ohjaajat neuvovat palautteen annossa.

MUISTUTUS

Voit tehdä kirjallisen muistutuksen yksikkömme toiminnasta. Ohjaajat antavat sinulle ohjeet muistutuksen tekoon.

SOSIAALIASIAVASTAAVA

Joka hyvinvointialueella on sosiaaliasiavastaava. Siihen voi ottaa yhteyttä, jos sinua on kohdeltu huonosti sosiaalipalveluissa. Hän osaa neuvoa ja kertoa sinulle lisää oikeuksistasi. Hän voi toimia tukenasi ja sovittelijana, jos koet saaneesi huonoa palvelua tai kohtelua.

Puhelinnumero Pirhan sosiaalivastaavalle on 040 504 5249.

Puhelinajat sosiaalivastaavalle ovat Ma, Ke, To klo.9-11.00 .

Ti 12.30-14.30

(Voit ottaa yhteyttä sosiaaliasiavastaavaan puhelimitse,

suomi.fi-verkkoasioinnin kautta, kirjeitse tai sähköpostitse.

Lisätietoa Pirhan nettisivuilla)

MUISTA ETTÄ SINULLA ON OIKEUS SAADA OMAN SOSIAALITYÖNTEKIJÄSI YHTEYSTIEDOT. HÄNEEN VOIT OLLA YHTEYDESSÄ KAIKISSA MIELTÄSI ASKARRUTTAVISSA ASIOISSA. YHTEYSTIEDOT SAAT OHJAAJILTA

Tärkeitä yhteystietoja Karkku kodille

Ohjaajat:

045 6940250

Kasvatusjohtaja Terhi Helin:

046 9201077

terhi.helin@sijaishuoltopalvelut.fi

Anna tarvittaessa palautetta Karkku-kodille hyvää kohtelua koskien.

